

Кіровоградська обласна газета
«Молот»
№ 30

Контроль за
випуском

«...ТІЛЬКИ ПРИ ДОПОМОЗІ ЖІНКИ,
ЇЇ ВДУМЛИВОСТІ І СВІДОМОСТІ
МОЖНА УКРІПИТИ БУДІВНИЦТВО НО-
ВОГО СУСПІЛЬСТВА».

В. І. Ленін.

Молот

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН. ЄДНАЙТЕСЯ!

Коммунар

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р. Четвер, 8 березня 1984 року № 30 (3381). Ціна 2 коп.

Радянським жінкам

Дорогі жінки!

Славні дочки нашої Батьківщини!
Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу гаряче вітає і сердечно поздоровляє вас з Міжнародним жіночим днем — днем міжнародної солідарності трудящих жінок усього світу!

8 Березня — одне з найсвітліших і найрадісніших наших свят. Разом з весною воно приходить у кожен трудовий колектив, у кожну сім'ю. Вся країна висловлює глибоку вдячність жінкам за натхнення, невтомну роботу на всіх ділянках соціально-економічного і культурного будівництва.

Міжнародний жіночий день у нашому році відзначається в обстановці високого політичного і трудового піднесення радянського народу. Вибори до Верховної Ради СРСР, які відбулись, яскраво продемонстрували велику життєву силу соціалістичної демократії, тісну згуртованість трудящих навколо Комуністичної партії і її Центрального Комітету. Непорушна єдність партії і народу, свідомість, організованість радянських людей наочно проявились у дні прощання з Юрієм Володимировичем Андроповим. Радянські люди одноставно схвалюють підсумки лютого (1984 р.) Пленуму ЦК КПРС, який виразив непохитну волю партії і народу твердо й послідовно йти ленінським курсом.

Радянські жінки — повноправні учасниці будівничої праці нашого народу, творці матеріальних і духовних багатств країни. Велика і відповідальна їх роль сьогодні, коли розв'язуються великомасштабні завдання вдосконалення розвинутого соціалізму, коли йде напружена робота по виконанню рішень XXVI з'їзду партії, наступних Пленумів ЦК КПРС. У відповідь на заклик партії трудівниці міст і сіл активно включились у соціалістичне змагання за виконання та перевиконання плану 1984 року і п'ятирічки в цілому. Від уміння, енергії, таланту, професійної майстерності жінок великою мірою залежать прискорення темпів розвитку економіки, дальший прогрес науки і культури. Центральний Комітет КПРС упевнений, що жінки Країни Рад і далі щедро віддаватимуть свої сили і знання на благо соціалістичної Батьківщини.

Комуністична партія дбає про те, щоб жінки брали дедалі активнішу участь в управлінні державними і громадськими справами. На виборах, які відбулися, народ обрав кращих своїх дочок до найвищого законодавчого органу країни. Третина депутатів — жінки. Мільйони жінок ведуть плідотворну роботу в місцевих Радах, партійних, профспілкових і

комсомольських організаціях, багато жінок очолюють підприємства, радгоспи, колгоспи і установи. Все це — переконливе свідчення переваг радянського способу життя, справжнього демократизму нашого соціалістичного ладу.

З почуттям глибокої поваги ми звертаємось до жінок-матерів. Ви ростите дітей свідомими, працьовитими громадянами соціалістичної Вітчизни, виховуєте молодь у дусі високих комуністичних ідеалів. Всенародне спасибі вам, першим наставницям підрастаючого покоління, за вашу неоціненну благородну працю!

Радянські жінки сповнені впевненості у своєму майбутньому. Їм не загрожує безробіття та інші соціальні лиха, які неминуче переслідують жінок в умовах капіталізму. Піклування про жінку, дітей, сім'ю — закон соціалістичного суспільства, неухильно здійснюється заходи щодо поліпшення умов праці і побуту жінок, ведеться широке житлове будівництво, розширюється мережа дитячих садків і ясел, закладів охорони здоров'я. Величезне значення для навчання і виховання юної зміни, підготовки її до життя і праці матиме наступна реформа загальноосвітньої і професійної школи.

Шановні жінки!
Тривожний час переживає наша планета. З вини агресивних імперіалістичних кіл міжнародна обстановка різко загострилася. В цих умовах Радянський Союз виявляє витримку і пильність, вживає всіх необхідних заходів, щоб зберегти мир, відвернути ядерну загрозу, яка нависла над людством. Радянські жінки йдуть у перших рядах борців за мир. Спільно з жінками соціалістичних держав, з трудящими жінками інших країн вони рішуче виступають проти імперіалістичних паліїв війни, гнівно засуджують їх авантюристичну політику. Хай ще гучніше звучить ваш голос на захист миру! Над планетою повинно бути чисте небо і ясне сонце!

Дорогі жінки!
У цей святковий день Це тральний Комітет КПРС бажає вам доброго здоров'я, нових успіхів у праці, навчанні, творчості, у вихованні дітей! Великого щастя вам і вашим сім'ям!

Слава радянським жінкам!
Гарячий привіт жінкам братніх країн соціалізму!

Хай живуть трудящі жінки всього світу!
Хай міцніше і процвітає наша Батьківщина — Союз Радянських Соціалістичних Республік!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України

6 березня відбувся Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України. Учасники Пленуму хвилиною мовчання шанували пам'ять Юрія Володимировича Андропова.

Пленум розглянув питання «Про підсумки позачергового лютого (1984 р.) Пленуму ЦК КПРС і завдання партійних організацій республіки, що випливають з промови Генерального секретаря ЦК КПРС товариша К. У. Черненко на

Пленумі». З доповіддю в цьому питанні виступив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербинський.

Підсумки позачергового лютого Пленуму ЦК КПРС, обрання товариша К. У. Черненко Генеральним секретарем ЦК, положення і завдання, що містяться в його листуваннях, цілком і повністю схвалюють комуністи, трудящі Радянської України, підкреслювалось на

Пленумі. З повним схваленням сприйнято промову К. У. Черненко перед виборцями, яка має важливе, програмне значення.

Виходячи з завдань, поставлених Пленумом, в республіці пнживається конкретних заходів для виконання виробничих планів і соціалістичних зобов'язань, удосконалення всіх сторін соціально-культурного будівництва, поліпшення керівництва (Закінчення на 2-й стор.).

У виборчій комісії по виборах до Ради Національностей Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання від Української РСР

6 березня 1984 року у Києві відбулося заключне засідання виборчої комісії по виборах до Ради Національностей Верховної Ради СРСР від Української РСР. На цьому було розглянуто підсумки виборів до Ради Національностей Верховної Ради СРСР по 32 виборчих округах республіки.

На підставі протоколів окружних виборчих комісій по виборах до Ради Національностей, які надійшли до виборчої комісії, встановлено, що виборці Радянської України у день виборів, 4 березня 1984 року, продемонстрували єдиний підтримку не порушеного блоку комуністів і безпартійних.

Всі 32 кандидати у депутати до Ради Національностей Верховної Ради СРСР від Української РСР одержали переважну більшість голосів і обрані депутатами Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання.

(РАТАУ).

Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України

[Закінчення.
Поч. на 1-й стор.]

ництва народним господарством. Здійснення намічених заходів повинно бути головним змістом повсякденної роботи кожної партійної організації, кожного трудо-

вого колективу, кожного працівника. Центральним завданням є підвищення ефективності виробництва, прискорення темпів зростання продуктивності праці.

Надзвичайно важливим завданням яке вимагає по-

стійної, неослабної уваги, є дальнє зміцнення трудової, технологічної, планової і державної дисципліни, соціалістичної законності. На лютому Пленумі ЦК КПРС цю проблему розглянуто у тісному взаємозв'яз-

ку з реалізацією корінних переваг, можливостей нашої держави, який сильний високою організованістю і свідо-містю мас.

В обговореному питанні Пленум прийняв постанову.

(РАТАУ).

Збори партійно-господарського активу республіки

6 березня в Києві відбулися збори республіканського партійно-господарського активу, присвячені врученню Українській РСР перехідного Червоного прапора ЦК КПРС, Раді Міністрів СРСР, ВЦПС і ЦК ВЛКСМ, яким республіку нагороджено за досягнення високих результатів у всео-б'ємному соціалістичному змаганні, успішне виконання державного плану економічного і соціального розвитку СРСР на 1983 рік у про-мисловості.

Збори вступним словом відкрив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Шербицький.

З піднесенням було обра-но почесну президію у скла-ді Політбюро ЦК КПРС на чолі з Генеральним секретарем ЦК КПРС товаришем К. У. Черненко.

Заступник Голови Ради Міністрів СРСР Л. А. Ко-стандов вручив представни-кам республіки перехідний Червоний прапор ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦПС і ЦК ВЛКСМ.

Із словом-відповіддю ви-ступив член Політбюро ЦК Компартії України, Голова Ради Міністрів УРСР О. П. Ляшко.

Учасники зборів з вели-ким піднесенням прийняли вітального листа Централь-ному Комітету КПРС, Генеральному секретареві ЦК КПРС товаришеві К. У. Чер-ненку.

(РАТАУ).

ПІДСУМКИ ВИБОРІВ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

Центральна виборча комісія, розглянувши одержані від окружних виборчих комісій дані про результати виборів до Верховної Ради СРСР одинадцятого скли-кання, встановила, що вибо-ри в усіх виборчих округах проведено в повній відповід-ності за вимогами Конституції СРСР і Закону про вибори до Верховної Ради СРСР.

Виборча кампанія по ви-борах до найвищого органу державної влади країни про-ходила повсюдно в обла-стові високого політичного і трудового піднесення мас, спрямованого на втілення в життя рішень XXVI з'їзду КПРС, наступних Пленумів Центрального Комітету пар-тії. Вона переконливо про-демонструвала тісну згурто-ваність радянського народу навколо Комуністичної пар-тії Радянського Союзу та її лідерського Центрального Комітету.

Центральна виборча комісія на підставі протоколів, поданих окружними вибор-чими комісіями по виборах до Ради Союзу і Ради На-ціональностей, визначила остаточні підсумки виборів до Верховної Ради СРСР у цілому по країні.

До списків виборців для виборів було включено 184 029 412 чоловік. У голо-суванні взяли участь 184 006 373 виборці, або 99,99 процента.

Для проведення виборів до Ради Союзу на території СРСР було утворено 750 виборчих округів. Вибори відбулись у 750 виборчих округах.

За кандидатів у депутати Ради Союзу голосували 183 897 278 виборців, що

становить 99,94 процента. Проти кандидатів голосува-ли 109 072 виборці. На під-ставі статті 54 Закону про вибори до Верховної Ради СРСР визнано недійсними 17 виборчих бюлетенів.

В усіх виборчих округах по виборах до Ради Союзу кандидати, що балотували-ся, дістали абсолютну біль-шість голосів і обрані депу-татами.

Усього до Ради Союзу обрано 750 депутатів.

Для проведення виборів до Ради Національностей на території всіх союзних і ав-тономних республік, авто-номних областей і автоном-них округів відповідно до Закону про вибори до Вер-ховної Ради СРСР було утворено 750 виборчих ок-ругів, в тому числі: по 32 ок-руги в кожній союзній рес-публіці, по 11 округів у кожній автономній респуб-ліці, по 5 округів у кожній автономній області і по од-ному виборчому округу в кожному автономному ок-рузі. Вибори проведено в 749 виборчих округах. У Джа-мбуйському виборчому ок-рузі № 138 по виборах до Ра-ди Національностей від Ка-захської РСР вибори не від-булися у зв'язку зі смертю кандидата в депутати. В цьому окрузі вибори бу-дуть проведені найближчим часом.

У виборчих округах по виборах до Ради Національностей кандидати, що балотувалися, дістали абсолют-ну більшість голосів і обра-ні депутатами. Всього до Ради Національностей обра-но 749 депутатів, у тому числі: від союзних респуб-лік — 479 депутатів, від ав-

тономних республік — 220 депутатів, від автономних областей — 40 депутатів і від автономних округів — 10 депутатів.

Центральна виборча комісія на підставі статті 58 Закону про вибори до Вер-ховної Ради СРСР зареєст-рувала обраних депутатів до Верховної Ради СРСР оди-надцятого скликання по 1499 виборчих округах, у тому числі 750 депутатів Ради Союзу і 749 депутатів Ради Національностей.

У складі депутатів 527 робітників, або 35,2 проце-нта, 242 колгоспники, або 16,1 процента, а всього ро-бітників і колгоспників — 769, або 51,3 процента. Се-ред депутатів членів і кан-дидатів у члени КПРС — 1071, або 71,4 процента, без-партійних — 428, або 28,6 процента, жінок — 492, або 32,8 процента. Депутатів ві-ком до 30 років — 331, або 22,0 процента, членів ВЛКСМ — 225, або 15,0 процента.

Підсумки виборів до Вер-ховної Ради СРСР, одно-стайне обрання до найви-щого органу державної вла-ди країни кандидатів блоку комуністів і безпартійних — нове переконливе свідчення неперушної єдності партії і народу, повної підтримки трудящими внутрішньої і зовнішньої політики КПРС і Радянської держави. Вибо-ри яскраво показали глибо-кий демократизм суспіль-ства розвинутого соціалі-зму, тверду рішучість радян-ського народу наполегливо добиватися дальших успіхів на всіх ділянках комуністич-ного будівництва.

(ТАРС).

СТАРШИНА

Скільки на нашій радянській землі поставлено па-м'ятників жінці? Ще школярем дізнався я про безсмертний подвиг Зої Космодем'янської. А чере-роки кадри кінохроніки повідали нам, сільським ді-тям, про її славу: на площі — монумент. Горда і нескорена, відлита в бронзі партизанка Золя.

В «Літературній газеті» журналіст Юрій Рост роз-повів про українську жінку Явдоху Данилину Лисей-ко. Десять її синів пішли на фронт. Всі повернулися до рідного дому. «Добре було б, якби поставили їй бронзовий пам'ятник...», — писав тоді автор нарису. І за цю справу взялися робітники з Дніпропетров-ського машинобудівного заводу. Тепер у селі Бровихи Корсунь-Шевченківського району на Черкащині є па-м'ятник Матері, на якому єе напис: «Встановлений світом».

Десять років тому комсомольці Ульяновського ра-йону почали збирати кошти на спорудження пам'ят-ника підпільниці Валентині Шевченко. Напередодні свята Перемоги його відкрили в сквері біля Ульяно-вської СШ № 1, де до війни вчилася юна патріотка.

А червоні слідопити Кіровограда дізналися, що за-Донецьчини, неподалік легендарної Саур-Могили вста-новлено пам'ятник саніструктору Вірі Михайлуці, яка народилася у селі Новоолександрівці Бобринецького району.

Через десятки літ після закінчення Великої Вітчиз-няної війни скульптор Сергій Федорович Пирогов ство-рив цей обеліск — на постаменті дівчина-медсестра а враненням солдатом.

Повернувшись із далекої подорожі, школярі при-вели в Кіровоград фотознімки, зроблені під час лі-тньої Слани біля пам'ятника Вірі Михайлуці. Вони вручили їх батькам мужньої медсестри Ганні Ніки-форівні і Григорію Яковичу, які нині живуть у Кіро-вограді.

КМК: СЛОВО І ДІЛО

Такі ніжні дівочі руки

Становлення молодіжного робітничого колективу

роботи — будівельне у-правління № 1 тресту «Кі-ровоградмислбуд».

В управлінні молодих малярів зустріли гостинно. І досі дівчата із вдячністю згадують секретаря пар-тійної організації Н. С. Смирнову. Вона оточила їх материнською турбо-тою: подбала про латихи у гуртожитку, хоча і з труднощами, а все ж «ви-била» для нової бригади побутовий вагончик. Час-то навідувалася у бригаду і секретар комсомольської організації управління Єв-генія Рубан, провела перші комсомольські збори в бригаді.

Сеого бригадира Л. Й. Компанієць дівчата полю-били відразу: вона вміє бути і суворою, вимогли-вим наставником, і уваж-ною, як мати, і просто старшою подругою, з якою можна поділитися своїми секретами.

— Спочатку я бояла-ся, — розповідає брига-дир, — адже у бригаді 17 чоловік. У кожного свій характер, свій душевний світ. Як же знайти оту зо-лоту середину у ставленні до них? Без зайвої, опіку-нської доброти і надмірної

вимогливості, без пані-братаства і надто офіційно-го, відчуженого тону.

Любов Йосипівна зна-йшла такі ключик до мо-лодих сердець. Згадала, як сама колись прийшла на будову після ПТУ, як мудро і просто сказала їй ветерани — будівельники: прийшла працювати, зна-ючи, працяю на совість, а ні, — відразу шукай ін-шого хліба, бо на будові іноді несолодко буває...

З перших днів бригади-ри почала боротися за ство-рення дружного колекти-ву. Обрала раду бригади у складі групкомсорга Галини Куликової, Віктора Лоренцова та Паші Кри-нинця.

Становлення справжньо-го колективу завжди по-чинається із зміцнення ди-сципліни. Дехто з робіт-ників запізнювався, були навіть прогули. Кожен та-кий випадок сприймався у бригаді як «НП» і обгово-рювався на комсомоль-ських зборах групи. Мо-лоді теж вміє виховувати, треба лиш довіряти їй. Це довір'я раді бригади, комсомольському активу постійно виявляв брига-дир-наставник. Ось чому

запізнення і прогули — давно забуті явища у ко-лективі молодих будівель-ників. Нині на порядку денному якість роботи. Якось Любов Йосипівна сказала своїм вихованцям: — Не ображайтеся, але поки що ви не «тягнете» на той розряд, який вам присвоїли в ПТУ.

Дівчата не образились, навпаки, — на чергових комсомольських зборах одностайно прийняли рі-шення: протягом року не лише підтвердити четвер-тий розряд малярів, а й піднятися на сходишку ви-ще.

Сім місяців існує брига-да, але в ній вже є ознаки згуртованого робітничого колективу. Планові зав-дання на своїх об'єктах виконали на 103 проценти. У відповідь на рішення грудневого Пленуму ЦК КПРС, а також на промо-ву Генерального секретаря ЦК КПРС товарища К. У. Черненка на позаче-говому Пленумі ЦК ком-сомольсько — молодіжний колектив дав слово вико-нувати малярські роботи лише на оцінку «добре», робити все від них залеж-

не для своєчасного аве-дення в дію житла.

А як же здійснюються мрії про самостійне, незалежне життя? Здійсно-ється, і непогано. Заробіт-ки у дівчат солідні: при повному навантаженні кожна з них одержує по 230 карбованців у місяць. Дозвілля у молодих ро-бітниць, як у всіх дівчат: бібліотека, гуртки руко-ділля і кафе «Сніжинка» зі смачним морозивом, походи в кіно і на танці в дискотеки, побачення.

Піднімається до сонця новий дев'ятиповерховий будинок. Настане час, і на-повниться він веселим но-восільним гамором. Тож хочеться сказати майбут-нім новоселам: коли у ва-ших квартирах поселився затишок і добробут і ви зберетеся разом з друзя-ми за святковим столом, не забудьте згадати, що до ваших стін, вікон тор-калися такі ніжні дівочі руки і залишали тут час-тинку свого тепла.

А. КРОЙТЕР,
кореспондент багато-тиражної газети «Бу-дівельник» комбінату «Кіровоградмислбуд».

Здається, що й Надіяна вантажівка цього весняно-го дня виглядає по-святко-вому. Бо її господарку — комсомолку Надію Бонда-ренко — сьогодні особливо тепло вітають сусіди, зна-йомі, колеги по роботі, всі працівники колгоспу імені Дзержинського Олександр-

Квіти—водієві

рівського району. Надія працює донеле, що не по-ступається водіям-чолові-кам. За минулий рік вона на автомашині ГАЗ-52 ви-робила 40 000 тонн-кіло-метрів, зекономивши 900 літрів пального — це один з кращих показників по колгоспу.

Та не лише виробничі-ми кілометрами вимірює Надія свої здобутки. Най-перше — пухлим ставле-ням до людей, бажанням допомогти їм. От і нині во-на виконує приємне для себе доручення — розпо-лити вугілля по домішках колгоспників. Дарує тепло людям — і в примочу, і в переносному розумінні.

В. НЕЧАЙ.

ВІРА

НА КОНКУРС
«ЦЕ ПОТРІБНО ЖИВИМ»

...Літо 1943-го. Штурм Саур-Могилі. Воїни 1328-го полку 315-ї стрілецької дивізії атакують ворожі позиції. Проти них гітлерівці кинули в бій танки, самохідні, піхоту. Село Степанівку ось-ось оточать фашисти. А тут — медпункт полку, в якому поранені бійці. Батальйон старшого лейтенанта І. В. Ломакіна перекриває підступи до будинку колгоспниці К. І. Глушко, де старшина медичної служби Віра Михайлуца робить перев'язку тим, кого тільки не винесли з поля бою. Двадцятьом солдатам і офіцерам арикувала вона життя того ранку.

Під час чергової атаки фашисти спробували обійти батальйон з правого флангу. Першою їх помітила Віра, яка тоді у вибілку оббинтовувала голову пораненому бійцю.

Танки! Медсестра взяла гранати і підвелась над бруствером окопу. За нею — інші бійці. Дівчина розуміла: її місце тут, біля поранених, у медсанбаті. Але якщо пройду до Степанівки танки, то за ними піде й піхота. А до хати тітки Катерини рукою подати. І дівчина поговорила назустріч небезпеці. А за нею старші сержанти Роман Азаров, Єгор Алексєєв, гвардії рядовий Петро Бєсов...

Танки не пройшли. Атаку ворога вдалося відбити. Наступного дня фашистам вдалося захопити околицю села. Гітлерівські автомат-

ники вели вогонь із віконі дахів будинків, що стояли на вигинку. А у видолінку неподалік від містка Віра Михайлуца перев'язувала поранених. Раптом куля вдарилася їй в руку. Зупинивши кров, медсестра знову рятувала знесилених воїнів...

Через роки колишній політрук Захарій Новицький напише: «Потрапив я в ротний медпункт важко поранений. Віра швидко подала мені пакет для перев'язки, а сама кинулась до бійця, що мав у гарячці. Кулі висистували доколя, не можна було й висунутися з дверей. Подавши допомогу нам всім, медсестра взяла гвинтівку в пораненого бійця, санітарну сумку і кинулась навідріш...».

То була її остання стежка. Назустріч смерті, на поклик тих, хто її чекав на полі бою. Її смертельно поранило...

Радянські воїни визволили село. І з почестями поховали свою рятівницю разом з її бойовими побратимами.

За мужність і героїзм Віру Михайлуцу нагороджено орденом Червоної Зірки.

Вісімнадцять дівочих літ було Вірі Михайлуці, коли ворожа куля зупинила її життя. Сергій Федорович Пирогов, діставши у Віриних батьків її дозвіл на фотографію, намалював портрет дівчини, в якій на солдатській гімнастерці дві бойові нагороди — орден і медаль. А потім, взяв за роботу над пам'ятником...

І стоїть він за Саур-Могилею, окутаний синагою віхою молоді весни. І з поклоном ідуть сюди люди. Одні називають її дочкою, інші — рятівницею. А підполковник запасу З. І. Новицький, поклавши квіти на цю священну могилу, розчулено мовив: «Серце моє з тобою, дорогий старшина Віро!».

М. ВІНЦЕВИЙ.

село Степанівка
Донецької області —
м. Кіровоград.

Перший день роботи на Долинському комбінаті хлібопродуктів для Раїси Бенкер не був днем знайомства. Для неї тут уже все відоме, та й саму її багато хто знав. Старші робітники вже звикли до особистості серед молодого покоління бачити колишніх школярів, що приходили працювати сюди під час літніх канікул. Там само й Раїса. Влітку 1982 року закінчила Долинську середню школу № 2 і ось уже другий рік працює на комбінаті.

Життя,
сповнене
радощів

Прийшовши в трудовий колектив, Раїса відразу ж зрозуміла, що має недостатньо професійних знань. Звичайно, запитати у старших, досвідченіших не важко і не соромно. Та все ж потрібні були глибші знання, і незабаром Раїса закінчила курси в Харкові, приїхавши на комбінат уже техніком-лаборантом.

Присмоктавшись туди, де тебе чекають. А її, безумовно, тут чекали. Бо завдяки своїй веселій, непосидючій вдачі за короткий час Раїса стала душею колективу. Крім своїх прямих обов'язків із задоволенням виконувала комсомольські доручення. У комітеті комсомолу очолила культурно-масовий сектор. Цікаві вечори, що проводила молодь Долинського комбінату хлібопродуктів, — то заслуга Раїси. Але вона не тільки організатор, а й активний учасник художньої самодіяльності.

Осіннь минулого року запам'ятається Раїсі Бенкер важливого подією. Вона стала кандидатом у члени партії. З'явилися нові обов'язки, але виконав їх молоді робітниця добротно.

З десною приходять нові турботи. У Раїси Бенкер вони пов'язані з майбутніми іспитами до Одеського технологічного інституту харчової промисловості.

Добре, коли людина не звикла зупинятися на досягнутому. Життя тоді в неї сповнене радощів, надій, щирі в майбутнє.

З. КУЦЕНКО.

с.мт Долинська.

ДО 170-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

«Історія мого життя, — писав поет в автобіографії, — становить частину історії моєї Вітчизни. І справді, його доля кріпака, що виріс у неволі, — це доля народу. Із 47 прожитих років він провів на свободі тільки 13.

Борець проти кріпосництва і самодержав'я, він став поетичним голосом пригнобленого трудового люду. Революційний світогляд Т. Г. Шевченка сформувався під впливом ідей декабристів і революційно-демократичних поглядів В. Г. Бєлінського, М. О. Добролюбова, О. І. Герцена і М. Г. Чернишевського.

У нашій країні здійснилася заповітна мрія великого Кобзаря, яку він проголосив у своєму «Заповіті». Дружна сім'я братніх радянських народів утворила ту «вольну нову» сім'ю, про яку мріяв мужній поет.

ШЕВЧЕНКОВА
ВЕРБА

Велика і трагічна доля випала Тарасові Григоровичу Шевченку — нашому геніальному Кобзарю, 170-річчя якого ми урочисто відзначаємо у ці дні.

Довгих десять років пробував він у царській солдатчині. Муштрою і насильством намагалися царські посіпаки зломити його дух. Та він крався, мучився, але не каюся, мужньо пройшов через усі випробування свого життя, щоб навіки піти у безсмертя.

Відомо, що в 1850 році Т. Шевченко був арештований в Оренбурзі, де він проходив з 1847 року службу рядовим Оренбурзького окремого корпусу, і відправлений в Новопетрівське укріплення на пустельний півострів Мангішлак (нині місто Шевченка). Тут за поетом встановили суворий нагляд, щоб повністю виконати царську заборону читати і писати.

Про цей період свого життя багато пише сам Т. Шевченко у своєму «Щоденнику», який він вів

бутніх творів, осмислював пережите. І була у Шевченка неподалік від Новопетрівського укріплення верба, верба-фаворитка, як він її сам називав у своєму «Щоденнику». Посадив її поет ще на початку свого перебування в Новопетрівському укріпленні. Швидко виростала вона...

Згодом це дерево, яке нагадувало поетові рідну Україну, яке було такою рідкістю у пустельному краї, владно притягувало Шевченка до себе, під свої тіністі віти. І там знаходив він спокій, там читав, там писав. Не раз і не два згадується в «Щоденнику» верба.

21 липня 1857 року об 11 годині ранку одержав Тарас Григорович Шевченко дозвіл очікувану волю. Поетові повідомили, що надійшли офіційні документи про його звільнення від солдатчини. 2 серпня 1857 року на поштовому човні відплив Шевченко з Новопетрівського укріплення в Астрахань...

Залишилася на Мангішлаку після того, крім пам'яті друзів по солдатчині, й посаджена ним верба. Судилися їй довгі роки життя. Стала вона свідком звільнення народів від панського гніту. Від шевченківської верби брали люди гілочку, щоб виростити з них нові дерева. «Нащадки» шевченківської верби бувають сьогодні й на вулицях прикарпатського міста Шевченка.

Ось таку долю мала шевченківська верба. Пам'ять про неї дійшла до наших днів. До днів, які відносять у собі скарбовані мрії великого Кобзаря.

А. МИХАЙЛОВ,
журналіст.

На оновленій землі

Антоніні Вереміївні Крайнійській уже 77-й рік. 23 роки завідує вона музейною кімнатою Т. Г. Шевченка на громадських засадах. У роботу вкладає всю свою душу і пахулю до великого поета і його багатотвірної спадщини, до безсмертного слова свого великого прадіда.

— Мене ще й на світі не було, — розповідає Антоніна Вереміївна, — як батько моєї матері — син старшої сестри Тараса Шевченка Катерини Максимівни Вереміївни почав свою роботу в музеї. 1961 року за рішенням Знам'янського міськвиконкому звели будинок, одна з кімнат якого стала музейною. Перших відвідувачів музейна кімната прийняла в день 100-річчя з дня смерті Т. Г. Шевченка. Звідтоді завідувачкою й експлуатаційною працює в ній А. В. Крайнійська. В 1964 році музейна кімната була відзначена Шевченківською ювілейною медаллю. З 1961 по 1976 рік тут побувало 22 тисячі чоловік.

— Інші музейні кімнати перенесено до міського будинку міліції, — розповідає Антоніна Вереміївна. — Там вдалося розмістити понад п'ятсот експонатів. Звичайно, треба подумати про розширення музею, адже він увесь час поповнюється. Наприклад, недавно у нас з'явився портрет Кобзаря, виготов-

лений із безсмертника...

Сімнадцять років тому пішла з життя Катерина Максимівна Крайнійська — внучка Кобзаря. Але Антоніна Вереміївна після смерті матері не відчувала себе самотньою — весь час з людьми, серед людей, для людей. За турботами і біли не так ятрить душу.

У Знам'янці цю привітну жінку знають як прекрасну оповідачку, майстерню виконавицю Шевченкових пісень, як добру і чуйну людину, яка сповна віддається громадській роботі. Вона несе людям, і в першу чергу молоді, пристрасне слово свого великого прадіда. Лише торік музейну кімнату Т. Г. Шевченка відвідало понад дві тисячі чоловік.

О. РЯБОШАПКА,
кременецька.

м. Знам'янка.

На знімку: Катерина Максимівна (зліва) та Антоніна Вереміївна Крайнійська — внучка й правнучка Т. Г. Шевченка.

Фото автора.

Про щастя говорять стиха

Пропонуючи читачам нові вірші члена Спілки письменників СРСР Т. Г. Журби, редакція у переддень жіночого свята попросила молодшу поетесу, постійного автора нашої газети, відповісти на кілька запитань.

Запитання: Щастя. Мабуть, стільки тлумачень у цього слова, скільки й людей. Для одних воно дрібне, для інших — багате, значиме; для когось воно реальне, іншому — далеке марево... Яке визначення цьому слову дасте Ви? Відповідь. Сказати відверто, я не схильна до таких роздумів про щастя. В мене, як сказала Ліна Костенко, «сахається розгублена душа, почувши раптом тихі кроки щастя». Щастя не любить, аби про нього голосно говорили чи довго його роз-

ділялися. Воно, як лісова кошуля: один необережний рух, і ніби нічого й не з'являлося.

Єдине щастя, що має конкретні обриси, — це щастя спільне, загальнолюдське. Це — тиша і спокій нашої планети, відчуття мирної землі під ногами.

Запитання: Тамаро Гнатівно, недавно Ви стали членом Спілки письменників СРСР. Читачі «Молодого комунару» хочуть знати, над чим працюєте сьогодні, цікавляться Вашими творчими задумами.

Відповідь. От чого я зовсім не вмію, так це планувати свою творчість. Пишу, коли пишеться.

Запитання: Що б Ви побажали молодшим Вашим читачам, тим, хто робить перші кроки в літературі?

Відповідь. Працьовитості насамперед. Тільки працею можна досягти задуманого. І — неабиякого терпіння. Писати й тоді, коли не пишеться — йти до нахнення, а не чекаючи, поки воно постукається у гості. І, звичайно, мати свою стійку позицію як у житті, так і в творчості.

НА ХУТОРІ

На хуторі мого заспівали.
На хуторі. Вечора. При зорі.
А вже ж одколи пісні не чувала
Земля моя при жодному дворі...

Зітхнуло небо. Підвелась отава.
Дерева йшли навішпильках до дворів.
На хуторі мого заспівали.
На хуторі. Олімпіч. При зорі.

Так просто... Ні весілля ж, ні застілля.
А пісня встала й з літром поїхала.
Запахчела густим селіським шаллєм,
Настоян на мудрості чолі.

Ні пливли за нею пишні пелюстки ті,
Ні чинсь похання лебедів пливло.
І Чураїли небоним-хустина
Гойдалась над малим моїм селом.

Мов зподилясь якась тасма зматла
Від неба, від коріння, від роси.
І тхли чомно неспинуші «магія»,
І примопали телегозосі.

Так просто: йшли дівчата й доїння,
Спинились між зачаканих осей.
Котилися хміль весни по Україні
Від неба, від коріння, від роси.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

— Ви питаєте, чи люблять сьогоднішні дівчатка вишивку? — каже секретар Хмельівської сільради В. О. Діордіца й усміхається. — Мені здається, що так. Ось хоч би й моя Інна... Якось на днях приходжу з роботи, думаю — що таке, де моя дитина? — в хаті тихо-тихо. Чи уроки робить? Заходжу до кімнати, а вона сидить біля вікна — вишиває...

І долі рясні рушники

ШІЛКА колиє у маленькому українському селі Мирополі дівчинка Марійка. Виростала в звичайній селянській хаті, під рушниками. Перший свій крок зробила під ними. Вперше відчула, що таке краса, дивлячись на ті білі, вишиті червоними і чорними нитками рушники.

І мала дівчинка Марійка трьох сестер. Усі вони потроху вишивали і хрестиком, і гладдю. А Марійка найкраще з усіх. І що не день, то ліпше в неї вишивка ладилася, і нитка рівніше лягала до нитки, що не новий рушник, то кращий од попереднього. Навчилася вишивати так, щоб стьобки лягали в один бік, щоб хрестики були один в один — інакше не буде в рушникові справжньої краси і витонченості. Так її мама навчила, Г. П. Білан.

А прийшла пора — і завітала до їхньої хати свата. За давнім звичаєм перш заздала їх дівчинка своїми рушниками...

Роки, роки... Як швидко біжать вони! Не зоглядівшись Марія Данилівна, як сини її Сергієко та Володя із хлопчиків перетворилися на статних парубків.

А потім і весілля старшому зіграли. Сиділи Сергій з Вірою за весільним столом на покуті, прикрашеному вишитими материнськими руками рушниками.

— Найбільше люблю вишивати рушники, — каже М. Д. Ковпан, — вишиваю їх усе життя. Ті рушники — то і є моє життя.

Я СЛУХАЮ Марію Данилівну, а перед очима у мене — її вишиті по білому полотну червоно-чорні візерунки, які бачив на виставці у сільському будинку культури. Ті самі, які надзвичайно сподобалися і відвідувачам виставки в районному центрі.

У Хмельовому не одна М. Д. Ковпан уміє так гарно вишивати. Співна досягнули це давнє тонке ремесло і Г. А. Майдебур, К. П. Вавренюк, В. М. Тимофієнко, В. К. Аленко та багато інших. Втім, одна поправка — не ремесло, а мистецтво художньої вишивки — так справділіве буде сказати про те, що зроблено їхніми роботами руками.

Сумно, але факт: сьогоднішня молодь не завжди прагне перейняти у старших краще з того, що лишилося нам від минуло-

го: скільки пісень забуто, скільки секретів давніх ремесел втрачено назавжди...

У Хмельовому турботу про збереження народного мистецтва взяла на себе сільська Рада — до речі, Марія Данилівна теж тут працює. А очолив цю роботу голова виконкому, капалер двох бойових орденів Слави, Герой Соціалістичної Праці депутат обласної Ради народних депутатів В. З. Мамуля. З його ініціативи почали проводити у Хмельовому виставки народної творчості — цього року у такій виставці вперше взяла участь і М. Д. Ковпан.

— І все-таки, Маріє Данилівно, — кажу, — що вас змушує братися за голку й нитку щоразу, як випаде вільна хвилинка?

— Вишиваю тому, що гарно, — каже М. Д. Ковпан. — І тому, що треба для життя. Ось скоро свого меншенького одружуватиму — хто ж йому такі рушники вишне, як мати?

І знов під її руками лягають по білому полотну червоні та чорні стьобки. А де — і зелені чи жовті. Од того рушник стає ще барвистішим, ще багатшим. Вимальовується поволі орнамент, проступає на ньому березок... І від тих рушників стає хата світлішою, наряднішою.

Заможно живуть сьогодні хмельчани. З року в рік багатшає місцевий колгосп імені К. Маркса. Колісь бідне село за Радянської влади перетворилося у справжнє містечко з благоустроєними вулицями, торговельним центром, закладами соціальної культури. Але незмінним лишилося одне — трудолюбство хмельчан і потяг до прекрасного.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

Маловисіпський район.

Люблять проводити вільний час у своєму будинку культури техніки, робітники і службовці сільськогосподарського ордену «Знак Пошани» заводу «Дніпроенергобудпром». Аматорське мистецтво танцювального, хорового, вокального гуртків, оркестру народних інструментів, лялькового театру давно вже завоювало прихильність заводчан.

На знімку: виступає танцювальний ансамбль заводського будинку культури; своє мистецтво демонструють наймолодші учасники художньої самодіяльності.

Фото І. КОРЗУНА.

КУРОРТНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

Видавництво «Радянська енциклопедія» великим тиражем випустило новий спеціалізований словник «Курорт».

У ньому розповідається про всі курорти, лікувально-курортні місцевості та зони нашої країни, найбільш відомі зарубіжні курорти. Читач знайде тут довідки про місцезнаходження то-

го чи іншого курорту, про методи санаторно-курортного лікування, особливості клімату. Тут подано також відомості про історичні та географічні пам'ятки курортів, про об'єкти туризму та екскурсій.

А. КИБАЛЬЧИЧ,
дійсний член Географічного товариства СРСР.

Примхи кохання

Кохання так палало, що згоріло ще до шлюбу.

Яка жінка не зможе перетворити діалог на монолог?

Для песимістів жінка — слабка стать, для оптимістів — прекрасна.

Коли чоловік турбується лише про себе, дружині стає не по собі.

Хто ловить гав, до того лелеки не летять.

ЮРІЙ РИВНИКОВ.

Березнева фантазія на тему «Вісімка».

Малюнки Віктора ЖУЛІДОВА
і Володимира ГОРДІЯЧЕНКА
(м. Кіровоград).

Контркомпліменти

Мистецтво сімейних сцен потребує чоловічих жертв.

Іронія долі: старий парубок народився 8-го березня.

Техніка безпеки: «Не стій під стрілою Амура!». Прикрашаючи кімнату новими меблями, жінка поліпшувала декорацію сімейних сцен.

Завоювала місце під сонцем — поїхала без чоловіка на південний курорт.

«Одруження відкриває нові обрії». — сказав чоловік, сівши дружині на голову.

Золотим віком для чоловіків був час, коли золоті прикраси ще не увійшли в моду.

Олег СЕІН.

І.

КОМУНАЛЬНА квартира. Крізь великі шибки спільної кухні пробиваються перші весняні промені. В неділю, коли Оксана, Тамара, Валентина й Галина помили після обіду посуд і розійшлися, біля плити зібралися побалакати Василь, Михайло й Леонід.

— Що ж би це дружині на 8 Березня купити? — журиться Василь.

— Моїй дружині що б не купив — не догоду. Дам у конверті «тринадцяту», і хай дістає собі хоч і зірку щастя.

— Ні, так нецікаво. Гроші — не годяться...

— Що ж ви надумали?

— Секрет...

— Секрет? А й справді. Давайте домовимось: 8 Березня рано-вранці, коли наші благовірні ще мирно спатимуть, замотавмо свої «секрети» в папір — і на кухонний столик.

— Отже, змагання?

— Отже.

— Деталь: на подарунок

кладемо не вітальну листівку, а вимогу: «Обережно! Розгорнути 8-го, о 8-й годині».

— Нащо?

— «Нащо, нащо...» — передражнює Леонід. — Там ми в цей час непомітно наставимо фотоапарат, магнітофон, і...

II.

8 БЕРЕЗНЯ. Ще досвітні вогні не пробігли з-за крайнеба, як Василь

поклав панунок на столик Оксани, а букетик квітів у склянку з водою на столик... незаміжньої Галини. Вдоволені повернувся в ліжко.

Михайло, крадучись навшпиньки, поклав Тамарі свій подарунок, загорнутий в 67 газет. І тут же подумав: «А Галині ж, мабуть, ніхто...» Згадав і поклав на столик Галині лотерейного білета з дарчим написом.

III.

— А! — завелася першою Валентина. — Коли купував подарунок Галі, то про дружину ти не думав?

— Забери геть своє ян-

тарне намисто, — скипіла Оксана. Я теж хочу квітів!

— А що коли вона разом виграє «Волгу»? — абентежилась Тамара.

Тільки Галининого голосу не було чути на кухні. Їй було не до цього. Вона чекала в гості Микола з сусіднього будинку і готувалась запросити на заручини своїх доброзичливих сусідів.

Т. РЕЗНІК.

м. Кіровоград.

Наступний номер «Молодого комунара» вийде у вівторок, 13 березня ц. р.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На українському мові.

ВК 015153.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-07; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; кореспонденції — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 136. Тираж 59075.

Глава виходить у вівторок четвер і суботу.

Друківня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.